

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

Mehanizmi za

SPRJEČAVANJE KORUPCIJE

U postupcima javnih nabavki

Sanja Kremenović, dipl. pravnik

Jahorina, april 2026. godine

Institucionalni okvir

Ključne institucije:

- [Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije \(APIK\)](#)
 - o koordinacija politika i prevencija
- [Tužilaštvo Bosne i Hercegovine](#) i druga tužilaštva
 - o istraga i podizanje optužnica
- Sudovi u BiH
 - o izricanje sankcija
- [Kancelarija za razmatranje žalbi](#)
 - o kontrola zakonitosti postupaka JN
- [Agencija za javne nabavke](#)
 - o nadzor i razvoj sistema JN
- Revizorske institucije (državne i entitetske)
 - o kontrola trošenja javnih sredstava
- Inspeksijski organi

Pravni okvir

Ključni propisi:

- Krivični zakoni u BiH
 - o Krivični zakon BiH
 - o Krivični zakoni FBiH, RS i Brčko distrikta
 - o (korupcijska djela: zloupotreba položaja, primanje mita itd.)
- Zakon o javnim nabavkama BiH
 - o pravila postupka
 - o prekršaji i (po novom) krivična djela
- Zakon o sukobu interesa
- Zakoni o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju
- Zakon o slobodi pristupa informacijama
- Strategije i akcioni planovi (npr. strategija borbe protiv korupcije)

Međunarodni normativni okvir

- › Konvencija UN protiv korupcije
- › Krivičnopravna konvencija o korupciji
- › Građanskopravna konvencija o korupciji
- › Deklaracija o 10 zajedničkih mjera (Jugoistočna Evropa)
- › Deset principa za unaprjeđenje borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala (EU pristupanje)

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

Zakon o javnim nabavkama

(Sl. glasnik BiH“, br. 39/14, 59/22 i 50/24)

SADRŽAJ ZJN

OPŠTE ODREDBE

01

Predmet, definicije, pojmovi

TOK POSTUPKA JN

02

Početak, vrste, sprovođenje postupka i
institucije za praćenje primjene zakona

PRAVNA ZAŠTITA

03

Postupak pravne zaštite i pravna
zaštita protiv odluka KRŽ-a

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

04

Sa aneksima zakona

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

“Zakonom o javnim nabavkama se **uređuje sistem javnih nabavki u Bosni i Hercegovini**, utvrđuju pravila za postupke javnih nabavki, i to na način da se definišu prava, dužnosti, odgovornosti i pravna zaštita učesnika u postupku javne nabavke, te nadležnosti Agencije za javne nabavke BiH i Kancelarije za razmatranje žalbi BiH.”

PREDMET ZAKONA

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

OPŠTI PRINCIPI JN

TRANSPARENTNOST

**JEDNAK TRETMAN I
NEDISKRIMINACIJA**

**PRAVIČNA I
AKTIVNA
KONKURENCIJA**

Cilj JN

Najefikacije
korišćenje javnih
sredstava, u vezi sa
predmetom nabavke i
njegovom svrhom

UGOVORNI ORGANI čl. 4:

1. **Institucije vlasti;**
2. **Pravna lica** osnovana s ciljem zadovoljavanja potreba od opšteg interesa koja su pod kontrolom UO iz čl. 4, a nemaju komercijalni karakter;
3. **Asocijacije** koje su formirala lica iz tačkaka 1 i 2.

SEKTORSKI UO

Ako obavljaju djelatnost
**vodosnabdijevanja, energetike,
prometa i poštanskih usluga:**

1. Ugovorni organi iz čl. 4;
2. Privredna društva pod uticajem UO iz čl. 4;
3. Privredna društva sa ekskluzivnim pravom.

**UČESNICI
POSTUPKA**

PRIVREDNI SUBJEKTI

Koji su registrovani i na tržištu nude robe,
radove, usluge

(PONUĐAČI, KANDIDATI, DOBAVLJAČI)

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

OBAVEZNA PRIMJENA ZJN

Članovi 1, 2. i 6. Zakona o javnim nabavkama

„Ugovorni organ je dužan da dodjeljuje ugovore o javnoj nabavci robe, usluga i radova primjenjujući postupke definisane ovim zakonom i podzakonskim aktima“

POSTUPAK JAVNE NABAVKE

Postupak javne nabavke odnosi se na postupke nabavke robe, usluga ili radova koje sprovodi ugovorni organ ili sektorski ugovorni organ, u skladu sa odredbama ZJN i podzakonskih akata

UGOVORI KOJI SU PREDMET ZJN

Ugovori sa finansijskim interesom koji se zaključuju u pisanoj formi između jednog ili više dobavljača i jednog ili više ugovornih organa s ciljem nabavke robe, usluga ili izvođenja radova u okviru značenja ZJN

ZJN se primjenjuje ako su ispunjeni sljedeći kumulativni uslovi:

- ✓ Predmet javne nabavke su robe, usluge ili radovi
- ✓ Ugovor dodjeljuje ugovorni organ
- ✓ Dolazi do trošenja javnih sredstava
- ✓ Nisu ispunjeni uslovi koji dozvoljavaju da se ZJN ne primjenjuje

ZJN predvidio sedam različitih postupaka:

- Otvoreni postupak
- Ograničeni postupak
- Pregovarački postupak sa i bez objave obavještenja
- Takmičarski dijalog
- Konkurs za izradu idejnog rješenja
- Konurentski zahtjev za dostavu ponuda
- Direktni sporazum

Poseban režim se primjenjuje za:

- ✓ Nabavku usluga iz Aneksa II
- ✓ Dodjelu ugovora u oblasti odbrane i bezbjednosti
- ✓ Dodjelu ugovora diplomatsko-konzularnih predstavništava i misija BiH

FAZE JAVNO-NABAVKE PROCEDURE

01

PREDTENDERSKA

- Utvrđivanje potreba
- Planiranje nabavki
- Istraživanje tržišta
- Definisane zahtjeva
- Izbor postupka
- Dokumentovanje radnji

02

TENDERSKA

- Objavljivanje postupka
- Evaluacija ponuda
- Dodjela ugovora
- Dokumentovanje radnji
- Pravna zaštita

03

UGOVORNA

- Zaključenje ugovora
- Realizacija ugovora (upravljanje ugovorom, izmjene, aktivnosti tokom realizacije)
- Raskid ugovora i zaštita interesa UO

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

4. FAZA JN PROCEDURE?

04

ANALIZA

- Analiza i ocjena postignutih rezultata
- Preduzimanje korektivnih akcija

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

INSTITUCIJE ZA PRAĆENJE PRIMJENE ZJN

Agencija za javne nabavke

Sa ulogom usklađivanja zakonodavstva i savjetodavnom u primjeni zakonodavstva. Obavlja i poslove podnošenja prekršajnih prijava.

Kancelarija za razmatranje žalbi

Osnovna nadležnost je rješavanje žalbi. Ostale nadležnosti prema ZJN su: odlučivanje o zahtjevu UO za nastavak postupka, poništavanje ugovora o JN, određivanje novčanih kazni UO, podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, podnošenje krivičnih prijava.

IZAZOVI POSTUPAKA JN

Neadekvatno planiranje JN

- Planovi nisu sačinjeni na realnoj osnovi

Neblagovremeno provođenje postupaka

- Nije omogućena kontinuirana nabavka
- Ugovori nisu realizovani u godini za koju se nabavka planira

Nedostatak odgovarajućeg kadrovskog kapaciteta

- UO nema stručnu službu za JN i nije sistematizovao radno mjesto službenika za javne nabavke
- Radnici koji rade na poslovima JN ne poznaju propise o javnim nabavkama, nemaju adekvatnu stručnost

Neuređena organizacija nabavnih funkcija unutar UO

- UO nije donio interni pravilnik
- UO ne postupa po internim pravilima

IZAZOVI POSTUPAKA JN

Neprimjenivanje ZJN (namjerne i nenamjerne greške u radu)

- Provođenje nabavki bez primjene ZJN
- Izostanak prethodne provjere tržišta
- Izbor netransparentnih postupaka
- Nepoznavanje predmeta nabavke
- Prilagođavanje tehničkih specifikacija određenim ponuđačima
- Neusklađenost TD sa ZJN
- Zloupotreba ovlaštenja u postupcima pravne zaštite
- Opstrukcije postupaka od strane ponuđača

Neadekvatno upravljanje i nerealizovanje ugovora

- Nejasno definisane ugovorne obaveze, nekvalifikovan kadar, neefikasne interne procedure
- Nepovoljne izmjene ugovorenih uslova, viša sila
- Nemogućnost ispunjenja ugovornih obaveza
- Nekorištenje sredstava obezbjeđenja i drugih vidova pravne zaštite

IZAZOVI POSTUPAKA JN

Nejasnoće u tekstu ZJN

- Nejasni i nepotpuni materijalni propisi u pojedinim dijelovima
- Neprimjenjivost drugih zakonskih rješenja zbog specifičnosti javnih nabavki

Neujednačena praksa rada nadležnih organa po pravnim lijekovima

- Donošenje neujednačenih odluka po istim ili sličnim žalbenim navodima
- Nejavan rad KRŽ-a, nepregledna praksa KRŽ-a i Suda BiH
- Nedostupnost sudske prakse

Sukob interesa

Korupcija

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

Korupcija u JN

- U području javnih nabavki prisutan je visok rizik od korupcije
- Indikatori korupcije su nepravilnosti koje se mogu pojaviti u svim fazama procesa (nabavke bez primjene ZJN, narušavanje osnovnih principa ZJN, primjena neodgovarajućeg postupka...)

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

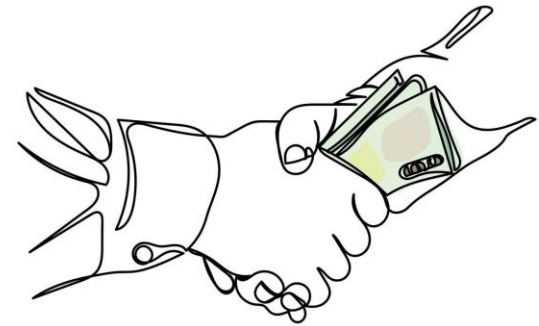
Učesnici koruptivnih aktivnosti u JN

- **Službena / odgovorna lica (rukovodioci, radnici UO);**
- **Privredni subjekti (ponuđači/kandidati, dobavljači).**

Pokazatelji korupcije u JN:

- Nedonošenje/neobjavljivanje plana nabavki
- Nepotpun/nerealan plan nabavki
- Česte izmjene plana nabavki
- Neplanirane nabavke
- Nepostojanje izjava o sukobu interesa ili nepostojanje subjekata u sukobu interesa
- Neprimjerene procjene vrijednosti nabavke
- Izbor netransparentnih postupaka
- Predmet nabavke nije podjeljen na lotove (ukupnjena nabavka)
- Dijeljenje predmeta nabavke
- Neprimjereni zahtjevi uslova kvalifikacije i sredstava obezbjeđenja
- Tehničke specifikacije prilagođene određenim ponuđačima
- Potkriterijumi za ocjenu ponuda se u značajnoj mjeri odnose na nefinansijske aspekte
- Neobjavljivanje obaveznih obavještenja u postupku
- Nedostavljanje potrebnih informacija svim zainteresovanim ponuđačima

- Mali broj dostavljenih ili prihvatljivih ponuda, uglavnom samo jedna
- Neprirodno visoke ili niske cijene (često određenih artikala kod okvirnih količina)
- Ponavljanje istih ponuđača
- Očigledna povezanost ponuđača
- Neobjavljivanje podataka o realizaciji ugovora
- Neopravdano avansno plaćanje
- Nepovoljne izmjene ugovora
- Nekorištenje sredstava obezbjeđenja
- Nepostojanje internih procedura postupanja
- Nedokumentovanje značajnih faza postupka

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

Antikorupcijske mjere ZJN

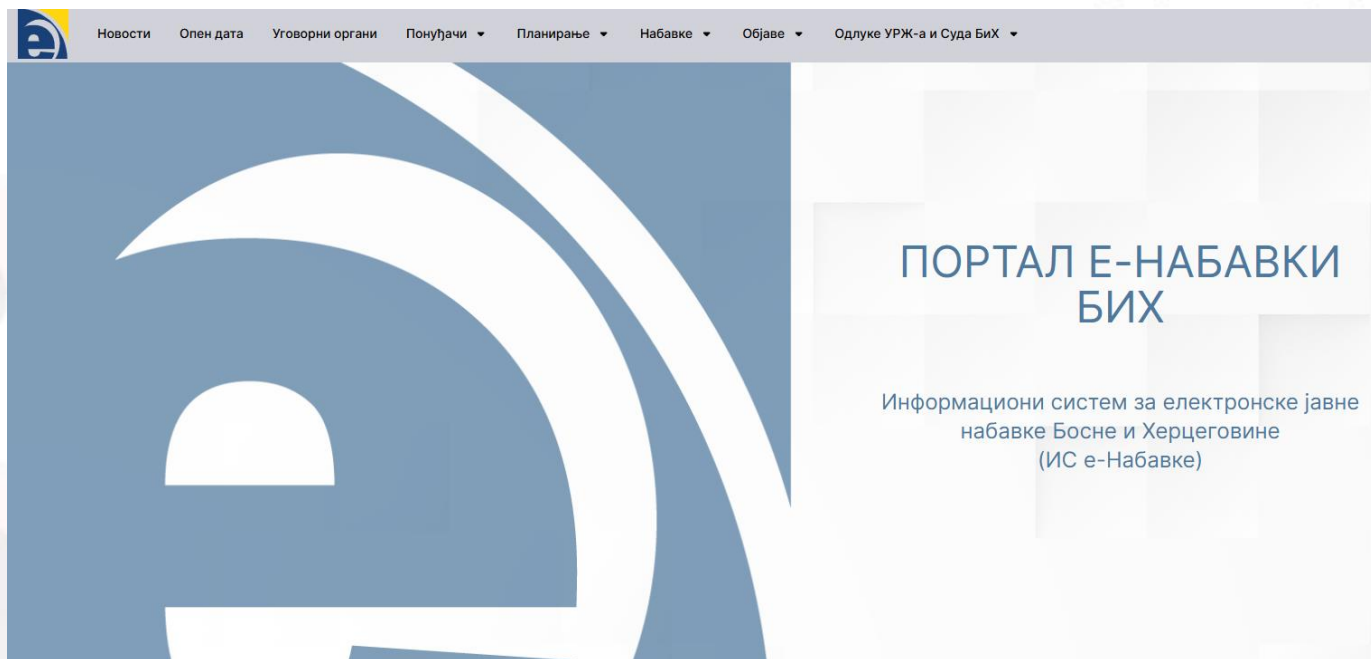

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

Portal JN

Informacioni sistem koji omogućava elektronsku komunikaciju, objavljivanje dokumenata i sprovođenje postupaka javne nabavke elektronskim putem

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

“

“Ugovorni organ objavljuje plan nabavki, sve izmjene i dopune plana javnih nabavki na portalu javnih nabavki.”

Najkasnije u roku od 30 dana od usvajanja dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabavke

Objavljivanje zaključenog ugovora i njegovih izmjena

U roku od **30** dana od dana zaključenja ugovora, odnosno nastale izmjene UO objavljuje osnovne elemente ugovora, kao i sve izmjene do kojih dođe u toku realizacije ugovora na portalu JN.

UO objavljuje:

- Oznaku iz JRJN
- Vrstu postupka
- Podatke o dobavljaču
- Osnovne elemente ugovora/OS
- Opis izmjena osnovnih elemenata ugovora OS
- Ostatak vrijednosti nakon izmjene/ostatak vrijednosti OS
- Datum zaključenja
- Datum realizacije

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

„Provjera kvalifikacije kandidata/ponuđača elektronskim putem uređuje se podzakonskim aktom koji donosi Savjet ministara BiH najkasnije u roku od jedne godine od početka primjene ovog zakona, a nakon sticanja uslova u jednom ili više nadležnih organa u kojima se voze baze podataka koje se odnose na privredne subjekte“

Član 44. stav 7) ZJN

SUKOB INTERESA

...obuhvata situacije kada predstavnici UO, koji su uključeni u sprovođenje postupka JN ili mogu uticati na rezultat tog postupka, imaju, direktno ili indirektno, finansijski, privredni ili bilo koji drugi lični interes koji bi se mogao smatrati štetnim za njihovu nepristrasnost i nezavisnost u okviru postupka, a naročito:

- ✓ Ako predstavnik UO istovremeno **obavlja upravljačke poslove** u privrednom subjektu
- ✓ Ako je predstavnik UO **vlasnik** poslovnog udjela, dionica, drugih prava po osnovu kojih učestvuje u upravljanju odn. **kapitalu** privrednog subjekta **sa više od 0,5%**

Predstavnici UO

- Rukovodilac, član upravnog, upravljačkog i nadzornog organa UO
- Član komisije za javnu nabavku
- Drugo lice koje je uključeno u sprovođenje ili koje može uticati na odlučivanje UO u postupku JN
- Povezana lica predstavnika UO (srodnici po krvi i tazbini, bračni, vanbračni drug, usvojioci, usvojenici)

SUKOB INTERESA

- Predstavnici UO potpisuju izjavu o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa, koju su dužni ažurirati ukoliko dođe do promjena u smislu okolnosti iz čl. 52 ZJN
- UO na svojim internet stranicama i u TD objavljuje spisak privrednih subjekata sa kojima je u sukobu interesa ili navodi da takvi subjekti ne postoje
- Svaki kandidat/ponuđač dužan je da uz ponudu dostavi i posebnu pisanu izjavu ovjerenu kod nadležnog organa da nije nudio mito ili učestvovao u radnjama koje za cilj imaju korupciju u JN
- U postupku JN ponuđači su dužni da podnesu svoju ponudu bez narušavanja tržišne konkurencije u smislu zabranjenih dogovora sa drugim ponuđačima.

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

Ugovor o JN sklopljen
suprotno odredbama čl. 52.

ZJN je

NIŠTAV

Iz Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke

Komisija za javne nabavke

- Prilikom imenovanja komisije, UO vodi računa da u komisiju ne imenuje osobe koje bi mogle biti u direktnom ili indirektnom sukobu interesa
- U komisiju ne mogu biti imenovane odgovorne osobe koje na bilo koji način donose odluke vezane za postupak JN ili iste odobravaju
- Obaveza je člana komisije da tokom cijelog postupka nabavke prijavi postojanje mogućeg sukoba interesa UO radi isključenja iz daljeg rada
- Prije početka rada, svaki član komisije, sekretar i stručnjak angažovan van UO, potpisuje izjavu o nepristrasnosti i povjerljivosti, te nepostojanju sukoba interesa
- UO ne može za člana komisije ili sekretara imenovati lice za koje ima saznanja da je u posljednjih pet godina nadležni sud donio presudu kojom je utvrđeno da je to lice počinilo krivično djelo koje sadrži elemente korupcije, pranja novca ili primanja ili davanja mita, krivotvorenja, zloupotrebe položaja ili ovlaštenja

Kancelarija za razmatranje žalbi

- Izuzeće zbog sukoba interesa: „Član KRŽ-a ili drugo lice koje je uključeno u postupanje u određenom predmetu ne može donositi odluke o istom ili biti uključen u postupak odlučivanja ako je sa ponuđačem ili UO, pravnim predstavnikom ili licem koje su ovlastili ponuđač, UO ili njihovi pravni predstavnici, članovi uprave ili odgovorni predstavnici: u poslovnoj vezi, u direktnoj ili indirektnoj (uključujući rodbinsku vezu zaključno sa četvrtim stepenom) rodbinskoj vezi, bračnoj (čak i ako je došlo do razvoda braka) ii vanbračnoj zajednici ili u tazbinskoj vezi zaključno sa trećim stepenom.

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

„Prilikom pripreme TD, UO je dužan da poštuje principe jednakog tretmana i nediskriminacije kandidata/ponuđača.

UO ne smije koristiti savjete bilo kojeg lica koje može da ima bilo kakav direktni ili indirektni interes za ishod postupka dodjele ugovora, ako je vjerovatno da to može uticati na stvarnu konkurenciju za predmetni ugovor“

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

Profesionalizacija u oblasti JN

CILJ!

SLUŽBENIK ZA JAVNE NABAVKE

RADNO MJESTO

Sistematizuje UO čiji je budžet za nabavke jednak ili viši od 1.000.000,00 KM

OBUKE ZA SLUŽBENIKA

UO je dužan da omogući obuke pred AJN

UČEŠĆE U JN

U postupcima procjenjene vrijednosti preko 250.000 KM obavezno učešće službenika za JN

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

“Cilj obuke je sticanje znanja, vještina i sposobnosti službenika za javne nabavke u postupcima javnih nabavki, u cilju efikasnog, ekonomičnog i transparentnog trošenja javnih sredstava.”

Član 3. Pravilnika o obuci službenika za javne nabavke

Uslovi za obavljanje poslova službenika za javne nabavke

01

→ **Rad na poslovima javnih nabavki unutar UO**
U skladu sa propisima u BiH

02

→ **Važeći sertifikat službenika u oblasti JN**
Uspješno završena obuka koju organizuje AJN

03

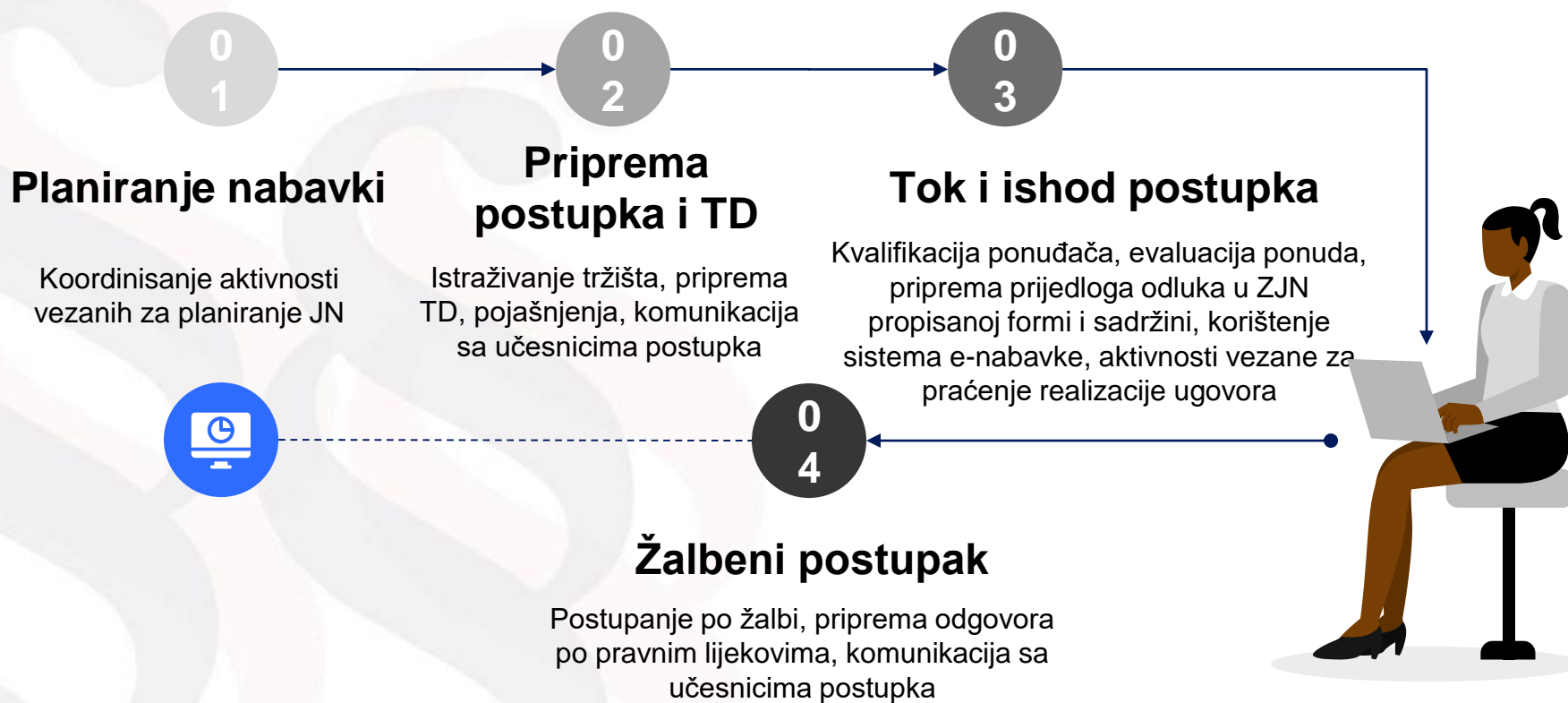
→ **Ispunjeni posebni uslovi rada**
Da ispunjava uslove za rad na poslovima javnih nabavki propisane aktom o sistematizaciji radnih mjesta

04

→ **Kontinuirane obuke i praćenje svih aspekata JN**
Sticanje i unaprjeđenje znanja i vještina u području javne nabavke

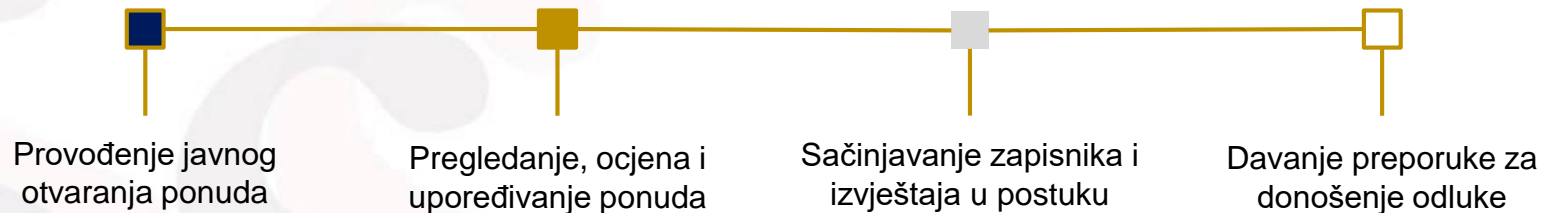
Poslovi službenika za javne nabavke

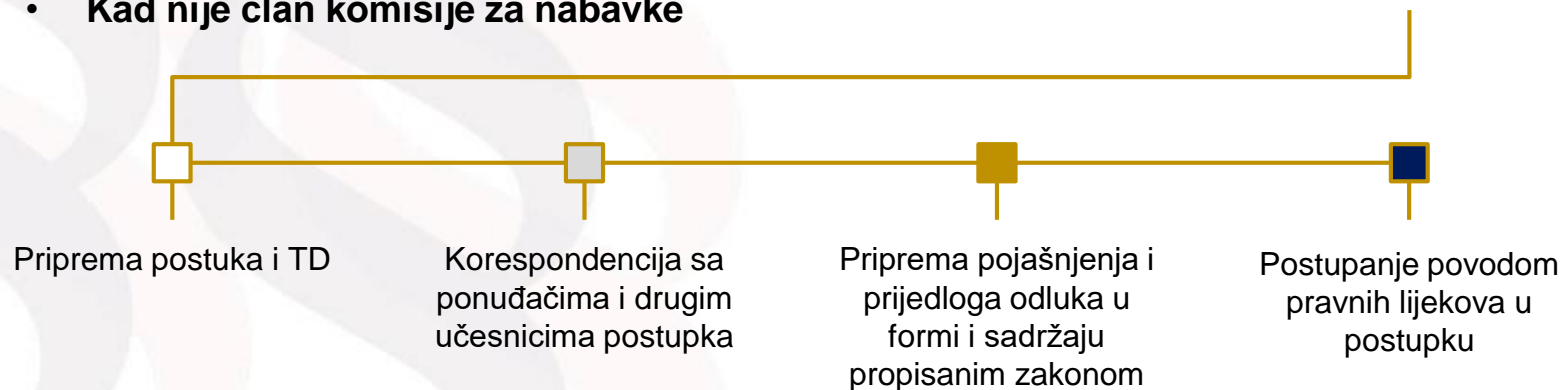

Poslovi službenika za javne nabavke

- **Kad je član komisije za nabavke**

- **Kad nije član komisije za nabavke**

Razlozi za isključenje privrednih subjekata iz postupka JN

0
1

OBAVEZNI

Član 45.
st. 1) i čl.
52.

Lična sposobnost i sukob interesa

0
2

NEOBAVEZNI

Član 45.
st. 5)

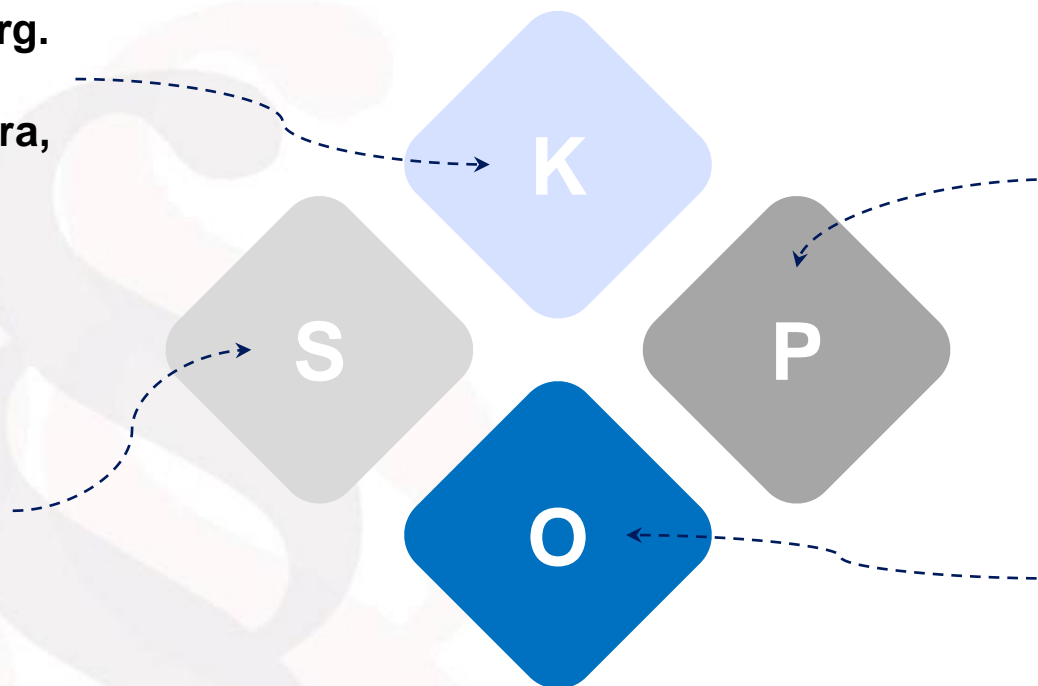
Pouzdanost

Lična sposobnost:

**Neosuđivanost za
krivična djela: org.
kriminal,
korupcija, prevara,
pranje novca.**

**Nije u postupku
obustavljanja
poslovne
djelatnosti:
stečaj,
likvidacija**

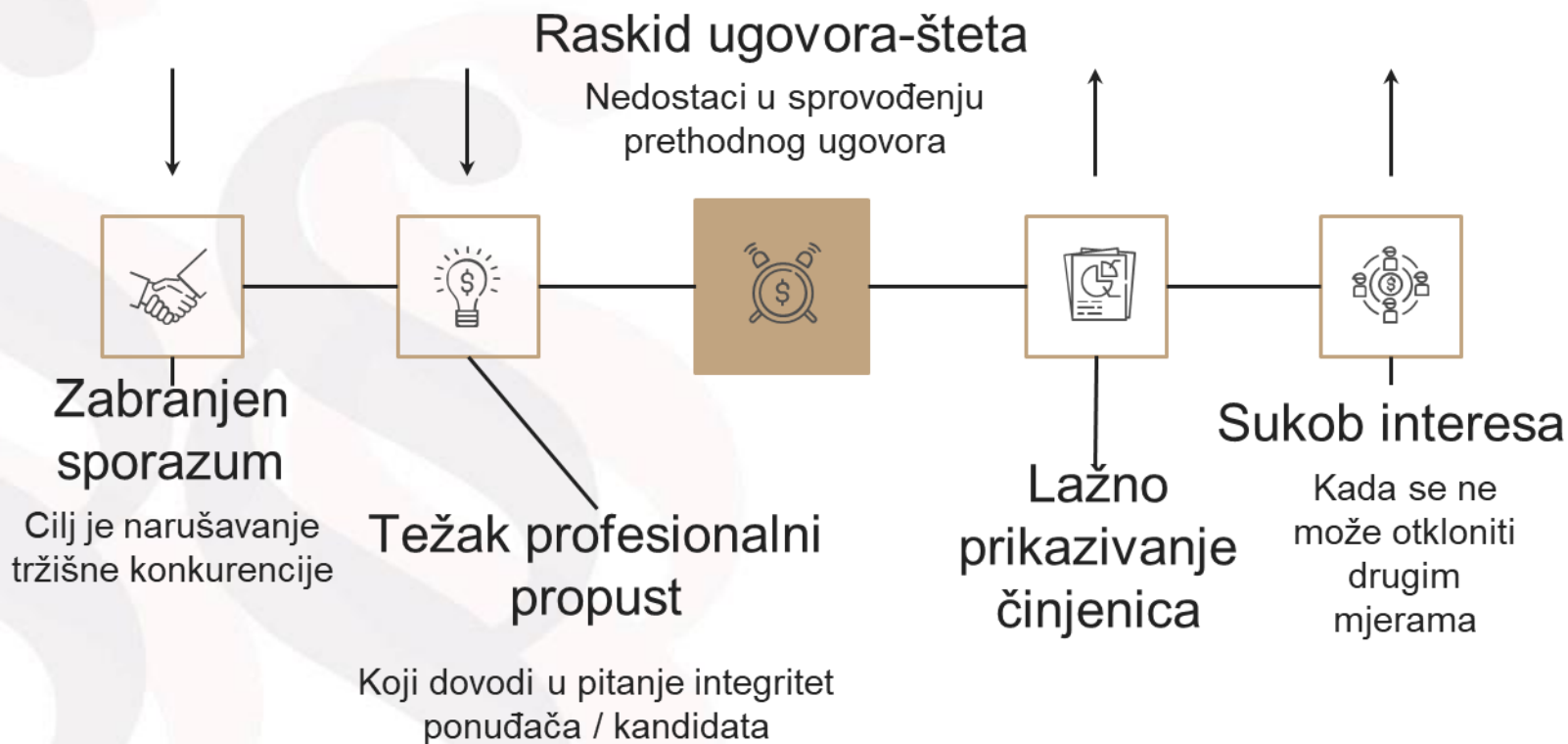

**Ispunjene
obaveze plaćanja
direktnih i
indirektnih poreza**

**Ispunjenje
obaveze
plaćanja PIO i
zdravstvenog
osiguranja**

ISKLJUČENJE IZ UČEŠĆA U POSTUPKU JN

ISKLJUČENJE IZ UČEŠĆA U POSTUPKU JN

- **UO može na period od 12 mjeseci isključiti** iz učešća u postupku JN kandidata / ponuđača
- Rok od 12 mjeseci računa se od dana donošenja odluke
- UO mora dokazati postojanje sporazuma koji narušava tržišnu konkurenciju i težak profesionalni propust kandidata/ponuđača

Prekršaji u JN

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 15.000,00 KM kazniće se za prekršaj ugovorni organ:

- a) ako nabavi robu, radove ili usluge bez provođenja postupaka javne nabavke propisanih ovim zakonom osim u slučajevima kada to zakon dopušta;
- b) ako ne zaštiti podatke koje mu proslijedi privredni subjekat, označivši ih kao povjerljive, a koji prema odredbama ovog zakona mogu biti proglašeni povjerljivim;
- c) ako se ne pridržava uslova i načina javne nabavke prema procijenjenim vrijednostima i dijeli vrijednost nabavke s namjerom izbjegavanja primjene propisanog postupka nabavke;
- d) ako primijeni pregovarački postupak bez objave obavještenja suprotno odredbama čl. 21., 22., 23., 24. i 28. ovog zakona;
- e) ako ne stavi na raspolaganje tendersku dokumentaciju svim privrednim subjektima koji su je tražili, u skladu s obavještenjem o javnoj nabavci, odnosno ne omogući uvid u dokumentaciju;
- f) ako ne poštuje rokove za prijem zahtjeva za učešće i ponuda;
- g) ako pri pripremi tehničke specifikacije ne poštuje vazeće tehničke standarde, propise ili norme;
- h) ako ne dostavi odluke za koje je ovim zakonom propisana obaveza dostavljanja ponuđačima u postupku javne nabavke;
- i) ako ne završi postupak javne nabavke zaključivanjem ugovora o javnoj nabavci ili odlukom o poništenju;
- j) ako zaključi ugovor o javnoj nabavci koji nije u skladu s odabranom ponudom i uslovima određenima u tenderskoj dokumentaciji;
- k) ako ne čuva dokumentaciju o javnoj nabavci, u skladu s propisima o arhiviranju dokumenata...

...

- l) ako ustupi postupak nabavke ili za provođenje nabavke ovlasti treće lice ili lice koje nije ugovorni organ u smislu ovog zakona da bi na taj način izbjegao njegovu primjenu;
- m) ako na zahtjev KRŽ-a ne dostavi traženu dokumentaciju ili onemogući uvid u dokumentaciju;
- n) ako ne izvrši rješenje KRŽ-a;
- o) ako predmet ugovora, konkursne uslove, tehničke specifikacije ili druge elemente javnog poziva prilagodi konkretnom ponuđaču, ili ako dodijeli ugovor ponuđaču koji je učestvovao u pripremi konkursne dokumentacije ili nekog njenog dijela, a nije u postupku dokazao da nije bio u povoljnijem položaju;
- p) ako ne dostavi izvještaj o dodjeljenom ugovoru;
- r) ako ne donese plan nabavki i ne objavi ga na veb-stranici ugovornog organa;
- s) ako nastavi postupak javne nabavke, zaključi ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum u toku suspenzivnog dejstva žalbe suprotno članu 110. ovog zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 KM kazniće se odgovorno lice u ugovornom organu za prekršaj iz stava (2) ovog člana.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM kazniće se za prekršaj ponuđač ako je dao netačne podatke u dokumentima kojima dokazuje ličnu, poslovnu, finansijsku, tehničku i profesionalnu sposobnost.

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 2.000,00 KM kazniće se i odgovorno lice ponuđača za prekršaj iz stava (4) ovog člana;

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

Ko može prekršajno odgovarati za prekršaje u postupku JN?

- Ugovorni organ;
- Odgovorno lice u ugovornom organu;
- Ponuđač;
- Odgovorno lice ponuđača.

Iz izvještaja o radu KRŽ-a za 2023.

Podnesena je 1 prekršajna prijava u predmetima URŽ iz 2023. godine.

Tabela broj 9. - Prekršajne prijave

br.	Broj žalbe	Datum prijema prijave - povreda postupka javne nabavke prekršaj	Zalitelj	OKRIVLJENI	Odluka
1	JN2-01-07-1- 654/23	18.07.2023.g. Član 116.stav (2) tačka n) ZJN (ako ne izvrši rješenje URŽ-a)	ITC Zenica d.o.o. Zenica	I.-RMU "Banovići" d.d. Banovići II.-direktor UO	02.11.2023. godine, doneseno je Rješenje broj 27 0 Pr 080205 23, kojim se postupak po prekršajnoj prijavi obustavlja
2	JN2-03-07-1- 3104/22	28.12.2023.g. Član 116.stav (2) tačka n) ZJN (ako ne izvrši rješenje URŽ-a)	Sword Security d.o.o. Sarajevo	Vlada HNK/Ž Mostar/premijer	-----
3	JN2-03-07-1- 3104/22	28.12.2023.g. Član 116.stav (2) tačka n) ZJN(ako ne izvrši rješenje URŽ-a)	Sword Security d.o.o. Sarajevo	Vlada HNK/Ž Mostar/premijerka	-----

Prijave pod rednim brojem 2 i 3. nisu još riješene.
URŽ, tokom 2023. godine nije pokretao krivične prijave.

Iz izvještaja o radu KRŽ-a za 2024.

6. PREKRŠAJNE PRIJAVE

Preduzimanje potrebnih aktivnosti - podnošenje prekršajne prijave nadležnom sudu za prekršaje kada utvrdi da je bilo povreda postupka javnih nabavki koje predstavljaju prekršaj u smislu odredaba ZJN, člana 116 stav (1), i kivične prijave u 2024. godini:

URŽ podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka kod nadležnog suda, kada utvrdi da je bilo povreda postupka javne nabavke koje predstavljaju prekršaj u smislu odredbi ZJN. U slučajevima kada nije bilo postupka po žalbi, Agencija podnosi prekršajnu prijavu kod nadležnog suda za prekršaje, kada utvrdi povrede ZJN, koje su u njenoj nadležnosti.

URŽ, rješavajući u postupku po žalbi, a na osnovu stanja u spisu, može podnijeti krivičnu prijavu.

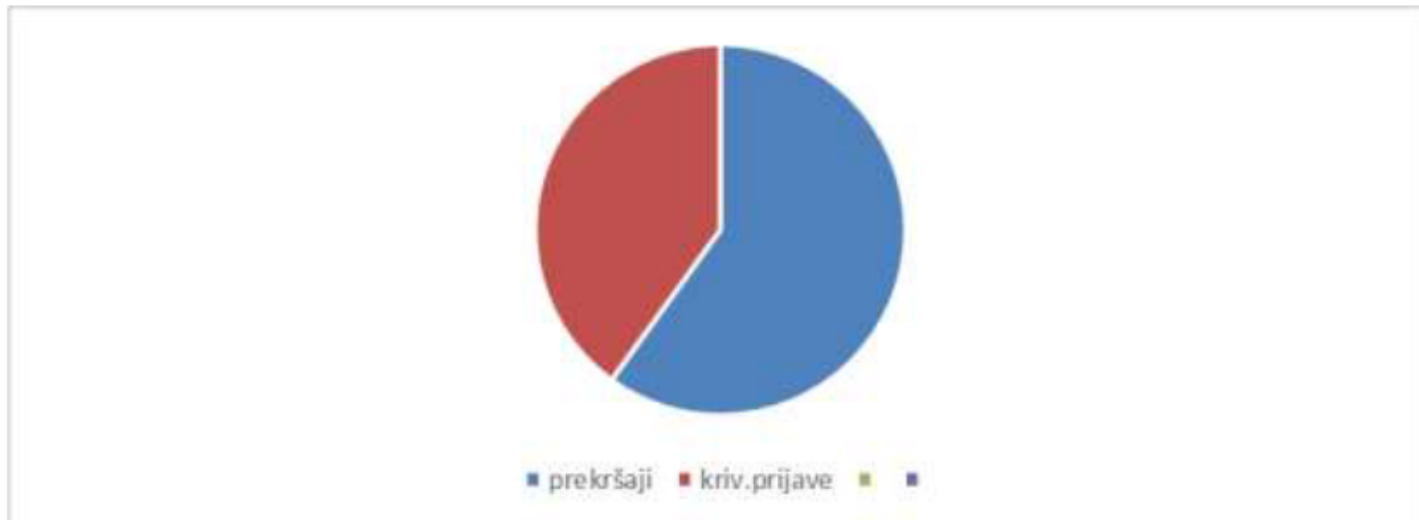
Tokom 2024. godine nije pokretao prekršajne prijave i krivične prijave.

Iz izvještaja AJN o praćenju postupaka JN za 2023.

U 2023.godini, kao rezultat praćenja pojedinačnih postupaka javne nabavke procesuirano je ukupno 55 pojedinačnih postupaka nabavke na način da je :

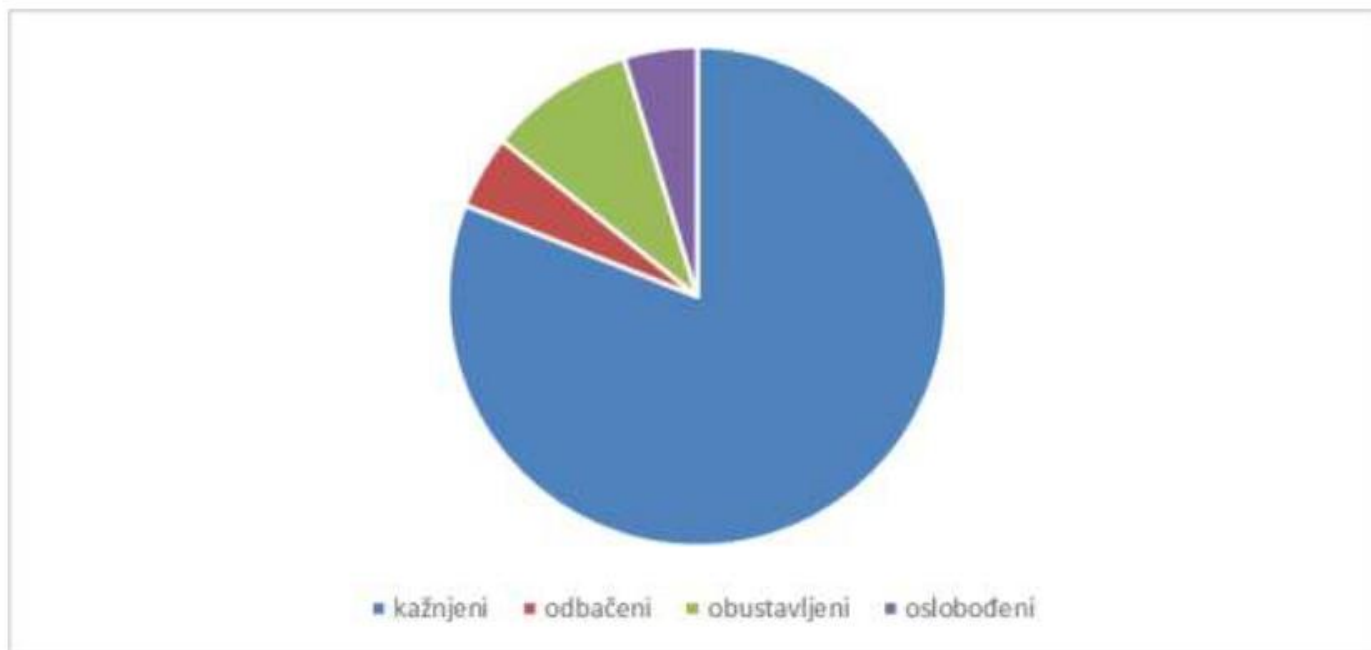
- podneseno 33 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka nadležnim osnovnim i općinskim sudovima u Bosni i Hercegovini, te
- 22 prijave povrede Zakona o javnim nabavkama sa potencijalnim elementima kaznenog djela nadležnim tužiteljstvima na dalje postupanje.

Iz izvještaja AJN o praćenju postupaka JN za 2023.

U 2023. godini riješen je 21 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. U 17 predmeta je sud proglasio odgovornim okrivljene za prekršaj, obustavljena su 2 prekršajna postupka, 1 zahtjev je odbačen i u jednom predmetu je presuđeno oslobađanje od odgovornosti. Pregled okončanih prekršajnih postupaka u 2023. godini predstavljen je u Aneksu I ovog izvještaja.

Iz izvještaja AJN o praćenju postupaka JN za 2023.

U 2023. godini podnesene su 22 prijave povrede Zakona o javnim nabavkama sa potencijalnim elementima kaznenog djela nadležnim tužilaštvima na dalje postupanje. U 2023. godini zaprimili smo povratne informacije od nadležnih tužilaštava u vezi sa našim prijavama iz prethodnih godina kako slijedi:

- Donesene su 2 naredbe o nesprovođenju istrage po prijavama iz 2020.god.,
- 2 naredbe o nesprovođenju istrage po prijavama iz 2021.god.,
- 6 naredbi o nesprovođenju istrage po prijavama iz 2023.god.
- u 1 slučaju dobili smo informaciju da se vodi istraga po našoj prijavi iz 2020.godine.

U svih 10 Naredbi o nesprovođenju istrage navedeno je da iz prijave i pratećih spisa proizilazi da prijavljeno djelo nije kazneno djelo. U nekim slučajevima su naveli da se eventualno radi o prekršaju.

Prepreke u borbi protiv korupcije

- Nedostatak političke volje
- Nedovoljni institucionalni kapaciteti
- Nedovoljna saradnja institucija
- Netransparentnost u radu
- Normativni nedostaci
- Nesistematičan pristup problemu
- Ograničeni finansijski resursi
- Mali broj prijava korupcije
- Blaga kaznena politika / neefikasno sankcionisanje
- Dugotrajni sudski i upravni postupci
- Politički uticaji na institucije
- Nedovoljna zaštita prijavitelaca korupcije
- Nedovoljno razvijena svijest građana i privrednih subjekta

Sveobuhvatni pristup borbi protiv korupcije

☞ Borba protiv korupcije zahtijeva djelovanje na više nivoa:

- **Lični nivo** – integritet pojedinca i etičko ponašanje
- **Institucionalni nivo** – zakonit i transparentan rad institucija
- **Društveni nivo** – svijest i aktivno učešće javnosti
- **Državni nivo** – zakonodavni i strateški okvir

Ključne mjere u borbi protiv korupcije

• **Prevenција**

- transparentnost
- sukob interesa
- interni kontrolni mehanizmi

• **Represija**

- prekršajno i krivično sankcionisanje
- efikasno pravosuđe

• **Edukacija i svijest**

- obuka službenika
- informisanje građana i privrednih subjekata

☒ Dodatno (važan element):

- Saradnja institucija i međunarodna saradnja

Preporuke za dalje antikorupcione mjere

- Unaprijediti normativni okvir
- Omogućiti elektronsko provođenje javnih nabavki, uključujući i žalbeni postupak
- Proširiti aktivnu legitimaciju na državna tijela koja paze na zakonitost i javni interes
- Jasno razgraničiti i definisati krivična djela i prekršaje u oblasti JN
- Unaprijediti/pojačati nadzor institucija sistema JN
- Unaprijediti mehanizme sankcionisanja prekršilaca zakona
- Profesionalizacija onih koji rade na poslovima JN

CILJEVI I PREPORUKE

Ciljevi:

- **Najefikasnije korištenja javnih sredstava**
- Unaprjeđenje sistema JN
- Jačanje sistema integriteta i upravljanje sukobom interesa
- Unaprjeđenje odredbi koje se odnose na postupke JN
- Podizanje javne svijesti o štetnosti korupcije
- Edukacija lica koja rade na poslovima JN
- Transparentnost i odgovornost
- Izgradnja kapaciteta institucija za borbu protiv korupcije

Jačanje antikorupcijskih potencijala u sistemu JN

Cijevi i preporuke

Preporuke za jačanje antikorupcijskih potencijala u sistemu JN

Preporuke za nadležne organe:

- Uspostavljanje mehanizama prikupljanja podataka, praćenja ključnih procesa u oblasti JN, detekcije rizika, definisanja mjera i aktivnosti i ocjene postignutih rezultata
- Detaljna analiza problema u oblasti JN, identifikacija i procjena stepena rizika od korupcije
- Uputiti inicijativu za izmjene i dopune ZJN, u dijelu normiranja daljih antikorupcionih mjera
- Razmotriti izmjene i dopune u svrhu unaprjeđenja odredbi prekršajnog i krivičnog zakona koje se odnose na JN
- Razmotriti potencijalne oblasti za centralizaciju javnih nabavki
- Izraditi smjernice za adekvatno organizaciono pozicioniranje i jačanje kadrovskih kapaciteta za poslove JN kod UO
- Izraditi smjernice za analizu provedenih postupaka od strane UO
- Razmotriti mogućnost evidentiranja i javnog objavljivanja ponuđača koji su dovedeni u vezu sa korupcijama u JN

Cijevi i preporuke

Preporuke za jačanje antikorupcijskih potencijala u sistemu JN

Preporuke za nadležne organe :

- Provoditi edukacije rukovodilaca UO o odgovornosti i ulozi u procesu donošenja odluka u postupcima JN kojima se obezbjeđuje zakonito trošenje javnih sredstava
- Provoditi edukacije radnika koji učestvuju u postupcima JN o štetnosti korupcije
- Provoditi edukacije iz oblasti integriteta i antikorupcije u JN za omladinu (srednje škole, fakulteti)
- Podizati javnu svijest o korupciji u JN, provoditi antikorupcijske kampanje
- Provoditi obuke u oblasti otkrivanja i dokazivanja koruptivnih krivičnih djela u oblasti JN
- Uspostaviti mehanizme efikasnog upravljanja i provjere postojanja sukoba interesa u postupcima JN
- Uspostaviti registar ugovora zaključenih o JN
- Unaprijediti postupanje po revizorskim izvještajima
- Unaprijediti i standardizovati sistem izvještavanja i evidentiranja na usaglašen način unutar različitih UO, za efikasno praćenje učinka provedenih JN procedura

Cijevi i preporuke

Preporuke za jačanje antikorupcijskih potencijala u sistemu JN

Preporuke za UO:

- Internim aktom uspostaviti organizacioni dio i sistematizovati radno mjesto službenika za JN sa jasno definisanim uslovima i opisom poslova
- Za provođenje javnih nabavki imenovati stručne i obučene osobe
- Internim aktom bliže urediti postupanje i odgovornosti organizacionih jedinica i radnika u svim fazama postupka JN, a naročito u fazi planiranja nabavke i realizacije ugovora
- Uspostaviti mehanizme višestepenosti u odlučivanju
- Interni akt o postupku nabavke objaviti na internet stranici UO
- Razmotriti mogućnost rotacije radnika koji rade na poslovima JN u određenim vremenskim intervalima
- Svake godine planirati obuke radnika koji rade na poslovima JN, uključujući i obuke za službenike za JN koje provodi AJN, kao i edukacije ovih radnika u vezi sa pitanjima korupcije i integriteta u JN

Cijevi i preporuke

Preporuke za jačanje antikorupcijskih potencijala u sistemu JN

Preporuke za UO:

- Na internet stranicama ažurno objavljivati popis privrednih subjekata sa kojima su predstavnici UO u sukobu interesa
- Na internet stranicama objavljivati odluke o okončanju postupka JN
- Voditi zbirne i detaljne evidencije o JN
- Analizirati provedene postupke JN u cilju sagledavanja uspješnosti njihove realizacije
- Uspostaviti kvalitetne interne kontrolne mehanizme u toku postupka JN
- Koristiti instrumente obezbjeđenja plaćanja
- Formirati preglednu evidenciju ugovora o JN iz koje bi bilo vidljivo sa kojim dobavljačem je ugovor zaključen i drugi bitni elementi
- Na portalu JN objavljivati izvještaje o realizaciji svih ugovora

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

PLANIRANE IZMJENE **ZJN** U VEZI SA KAZNENIM ODREDBAMA – **NACRT ZJN**

Član 536. do 543. detaljno i cjelovito regulišu pitanja koja se odnose na kaznene odredbe u sistemu javnih nabavki i to:

- Prekršaji ugovornih organa
- Prekršaji privrednih subjekata
- Neosnovano izuzimanje
- Pokretanje prekršajnog postupka i saradnja institucija
- Prekršaji institucija
- Krivična djela iz oblasti javnih nabavki i to:
 - Prevara u postupku javne nabavke
 - Nezakonito pogodovanje u postupku javne nabavke
 - Kršenje zakona od strane direktora i službenika Agencije i člana i službenika URŽ

Prekršaji u javnim nabavkama

(Nacrt ZJN BiH – čl. 536–538)

Unaprjeđuje sistem prekršajne odgovornosti
Obuhvata:

- ugovorne organe
- privredne subjekte
- odgovorna lica
- institucije

Jasna podjela na:

- teže prekršaje
- lakše prekršaje

Teži prekršaji ugovornih organa (čl. 536)

💰 Kazna: 3.000 – 30.000 KM

- Izbjegavanje postupka (dijeljenje nabavke)
- Nabavka bez postupka / nezakonito izuzeće
- Nezakonita TD i pogodovanje ponuđaču
- Nezakonit pregovarački postupak
- Dodjela ugovora nedopuštenom ponuđaču
- Nezakonite izmjene i izvršenje ugovora
- Neizvršenje odluka URŽ-a

👤 Odgovorna lica:

- 4.000 – 20.000 KM + zabrana funkcije

Lakši prekršaji (čl. 536)

💰 Kazna: 1.500 – 15.000 KM

- Neobjava planova i izvještaja
- Neprovođenje istraživanja tržišta
- Povrede tehničkih specifikacija
- Povrede sukoba interesa
- Nezavršavanje postupka
- Nepraćenje izvršenja ugovora

👤 Odgovorna lica:

- 1.000 – 10.000 KM

Privredni subjekti i posebni prekršaji

Privredni subjekti (čl. 537):

💰 1.000 – 10.000 KM

- Netačni podaci
- Odustajanje od ugovora

⚖️ Mjera:

- Isključenje iz postupaka do 2 godine

Neosnovano izuzimanje (čl. 538):

💰 20.000 – 30.000 KM (UO)

💰 15.000 – 20.000 KM (odgovorno lice)

⚖️ Zabrana funkcije ili djelatnosti do 6 mjeseci

Pokretanje prekršajnog postupka i saradnja institucija

(Član 539 Nacrta ZJN BiH)

Ko pokreće postupke:

- Agencija za javne nabavke
- URŽ
- Nadležni sudovi prema Zakonu o prekršajima BiH i entiteta

Šta postupak uključuje:

- Prekršaje iz čl. 536, 537 i 538
- Odgovorna lica u ugovornim organima i pravnim licima
- Lica koja učestvuju u izvršenju prekršaja

Saradnja i koordinacija:

- Agencija i URŽ koordiniraju radi:
 - Izbjegavanja dvostrukog postupanja
 - Efikasnog provođenja prekršajnog postupka
- Obavezno prijavljivanje sumnje na krivična djela nadležnom tužilaštvu
- Evidencija svih pokrenutih i nepokrenutih postupaka (putem e-Nabavki)

Važni rokovi i odgovornost:

- Prekršajni postupak ne može se pokrenuti nakon 3 godine od izvršenja prekršaja
- Odgovorno lice odgovara čak i ako prestane raditi u organu ili pravnom licu

Prekršaji institucija

(čl. 540 Nacrta ZJN BiH)

Agencija za javne nabavke

💰 Kazna: 3.000 – 30.000 KM

- Službenik/Agencija propusti da pokrene prekršajni postupak ili prijavi sumnju u krivično djelo
- Neprimjeren kontakt s ugovornim organima i privrednim subjektima
- Davanje povlaštenih informacija
- Kršenje odredbi o sukobu interesa (čl. 94)

👤 Odgovorna lica:

- Službenici i direktor: 4.000 – 20.000 KM

Kancelarija za razmatranje žalbi (KRŽ)

💰 Kazna: 3.000 – 30.000 KM

- Član/KRŽ propusti da pokrene prekršajni postupak ili prijavi sumnju u krivično djelo
- Član KRŽ-a ne donese odluku po žalbi u zakonskom roku
- Neprimjeren kontakt i povlaštene informacije
- Kršenje odredbi o sukobu interesa (čl. 94)

👤 Odgovorna lica:

Član KRŽ-a i službenici: 4.000 – 20.000 KM

KRIVIČNA DJELA IZ OBLASTI JAVNIH NABAVKI

Prevara u postupku javne nabavke

(član 541 Nacrta – krivično djelo)

⚖️ Radnje izvršenja:

- Podnošenje ponude s lažnim podacima
- Dogovor ponuđača (kartel, narušavanje konkurencije)
- Uticaj na izbor ponude
- Druge radnje s ciljem nezakonite dodjele ugovora

💰 Kazna (osnovni oblik):

- Zatvor: 6 mjeseci – 5 godina
- Novčana kazna: 5.000 – 10.000 KM

Teži oblici i odgovornost

📌 Ako je korist/šteta > 50.000 KM:

- Zatvor: 1 – 10 godina
- Novčana kazna: 10.000 – 15.000 KM

📌 Ako je korist/šteta > 200.000 KM:

- Zatvor: min. 3 godine
- Novčana kazna: 15.000 – 20.000 KM

🏢 Odgovornost pravnih lica:

- Kazna: 20.000 – 200.000 KM
- Mjera: zabrana djelatnosti (6 mjeseci – 5 godina)

⚖️ Posebne odredbe:

- Moguće oslobađanje od kazne (dobrovoljno otkrivanje)
- Obavezno oduzimanje imovinske koristi

Nezakonito pogodovanje u javnim nabavkama

(član 542 Nacrta – krivično djelo)

⚖️ Radnje izvršenja (službeno/odgovorno lice):

- Nabavka bez provođenja postupka
- Dijeljenje nabavke radi izbjegavanja zakona
- Nezakonita primjena pregovaračkog postupka
- Pogodovanje ponuđaču:
 - prilagođavanje tehničkih specifikacija
 - konkursnih uslova i TD
 - drugih elemenata postupka

💰 Kazna (osnovni oblik):

- Zatvor: 6 mjeseci – 5 godina
- Novčana kazna: 5.000 – 10.000 KM

Teži oblici i pravne posljedice

☑️ Ako je korist/šteta > 50.000 KM:

- Zatvor: 1 – 10 godina
- Novčana kazna: 10.000 – 15.000 KM

☑️ Ako je korist/šteta > 200.000 KM:

- Zatvor: min. 3 godine
- Novčana kazna: 15.000 – 20.000 KM

⚖️ Dodatne mjere i posljedice:

- Zabrana obavljanja funkcije: 1 – 10 godina
- Prestanak zaposlenja ili funkcije
- Zabrana obavljanja poslova u javnom i privatnom sektoru
- Oduzimanje imovinske koristi

⚖️ Posebne situacije:

- Blaža kazna ako je lice bilo prisiljeno (uz prijavu nadređenom)
- Oslobođanje od kazne ako prijavi tužilaštvu

Kršenje zakona od strane institucija

(član 543 Nacrta – krivično djelo)

Subjekti:

- Direktor i službenici Agencije
- Članovi i službenici KRŽ

Radnja izvršenja:

- Donošenje nezakonite odluke
- Drugo kršenje zakona u vršenju funkcije

Cilj:

- Pribavljanje koristi drugom licu
- Nanošenje štete drugom licu

Kazna:

Zatvor: 6 mjeseci – 5 godina

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

PLANIRANE IZMJENE **ZKP** BIH U VEZI SA JAVNIM NABAVKAMA – **NACRT ZKP**

Krivična djela u oblasti javnih nabavki (KZ RS / BD)

⚖️ Relevantna krivična djela:

- **Zloupotreba u postupku javnih nabavki**
(krivično djelo protiv privrede i platnog prometa)
- **Zloupotreba (službenog) položaja ili ovlaštenja**
(kvalifikovani oblik: KZ RS)
(krivično djelo protiv službene dužnosti)
- **Nezakonito davanje pogodnosti privrednim subjektima**
(krivično djelo protiv službene dužnosti)

Krivična djela u oblasti javnih nabavki (KZ BIH / FBIH)

⚖️ Relevantna krivična djela:

- **Zloupotreba položaja ili ovlaštenja**
(krivično djelo protiv službene dužnosti)
- **Primanje i davanje poklona i drugih oblika koristi**
(krivično djelo protiv službene dužnosti)

Uvođenje novih krivičnih djela u javnim nabavkama

⚖ Ključne novine:

- Uvođenje posebnog poglavlja:
Glava XIXa – Krivična djela u vezi sa postupcima javnih nabavki
- Krivično sankcionisanje nezakonitih radnji
→ u svim fazama postupka javne nabavke

🎯 Ciljevi uvođenja:

- Jačanje borbe protiv korupcije u javnim nabavkama
- Zaštita integriteta sistema javnih nabavki
- Unapređenje transparentnosti i odgovornosti
- Održivo i zakonito trošenje javnih sredstava

Novo krivično djelo: **Prevara u postupku javne nabavke**

(član 229a)

⚖️ **Radnja izvršenja:**

- Namjerno davanje lažnih podataka
- Cilj: pribavljanje koristi u postupku javne nabavke

💰 **Kazna za počinioca:**

- Novčana kazna ili
- Zatvor do 5 godina

🏢 **Odgovornost pravnog lica:**

- Novčana kazna
- Mjera: zabrana vršenja djelatnosti
(1 – 10 godina)

Novo krivično djelo: **Nezakonito pogodovanje u JN**

(član 229b)

Radnja izvršenja:

- Zloupotreba položaja radi pogodovanja ponuđaču
- Nabavka bez provođenja postupka
- Nezakonita primjena pregovaračkog postupka bez objave
- Prilagođavanje tenderske dokumentacije (TD)

Kazna za službeno/odgovorno lice:

- Kazna zatvora
- Novčana kazna

Novo krivično djelo: Nesavjestan rad u JN

(član 229v)

⚖️ Radnja izvršenja:

- Neodgovorno ili nemarno vođenje postupka
- Propusti u radu ugovornog organa

☀️ Posljedica:

- Nastanak imovinske štete
- Šteta veća od 10.000 KM (javna sredstva / ugovorni organ)

💰 Kazna:

- Zatvor
- Novčana kazna (u blažim slučajevima)

Prijedlog izmjena prekršajnih odredbi ZJN

⚖️ Ključni prijedlozi:

- **Precizno definisanje odgovornog lica u ugovornom organu (UO)**
 - rukovodioci
 - druga lica uključena u postupak
 - lica koja predlažu odluke ili provode postupak
- **Uvođenje zaštitnih mjera uz novčane kazne**
 - zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti
- **Povećanje raspona kazni za odgovorna lica**
 - strožije sankcionisanje u odnosu na UO
- **Uvođenje gradacije prekršaja**
 - različiti rasponi kazni
 - u zavisnosti od težine prekršaja

Pravna i ekonomska izdanja
za uspješno i zakonito poslovanje

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

www.paragraf.ba - www.paragraf.rs

HVALA!